

Marija CRNIĆ

„BOKEŠKA SETENCA“

donešena na Prčanju 1848. god.

Rad sudova dobrih ljudi bio je veoma razvijen i intenzivan : odigrao je veoma značajnu ulogu u životu ovoga kraja. Još za vladavine Mletačke Republike ovim krajevima preko sudova dobrih ljudi ovaj živalj pokušava i na taj način sačuvati svoj nacionalni elemenat, jer i na ovaj način, donoseći presude i rješavajući sam na osnovu vjekovnog običajnog prava kraja i na osnovu svoga shvatanja pravde, on se donekle odupire uplitanju tuđina u njegov život.

Iako su ovi krajevi dugo bili pod tuđinom — Turci, Mlečići, Francuzi, Austrija — koji je nastojao svojim zakonima i propisima regulisati sva bitnija pitanja života ljudi ovoga kraja i time ih, između ostalog, držati u pokornosti ipak mu to nikada nije pošlo za rukom. Svi su uvijek morali praviti ustupke i poštovati vjekovne tradicije Boke Kotorske.

Poznata po preciznosti i do savršenstva tačna austrijska administracija i poslije desetina godina vladavine (druga okupacija od 1814. g.) ovim krajevima odobrava i priznaje rješavanje sporova i to širokih razmjera posredstvom suda dobrih ljudi.

Setanca donešena na Prčanju 1848. g. (kopija pisana cirilicom čuva se u hercegnovskom arhivu OH 367 sa originalnim potpisima članova sudske vijeća) ukazuje na veoma zamršene odnose među stanovništvom dviju susjednih komuna Boke. Stanovnici novske (hercegnovske) i risanske komune međusobno se ubijaju, pljačkaju i vrijedaju.

Ovu Setencu o kojoj je riječ nazvali smo bokeškom, jer u njenom donošenju učestvuju predstavnici čitave Boke, što se vidi iz potpisa. Ona rješava sukobe i uspostavlja dobrosusjedske odnose među stanovnicima zapadne Boke. U uspostavljanju normalnih odnosa pružaju pomoć svi krajevi Boke, svi su sada kompaktни i žele

svojim prisustvom preko svojih predstavnika da dođe do mira među žiteljima novskog i risanskog kraja. 30. novembra Setenca je zaključena i potpisuju je:

Nicollo Rafaelli Giudice Arbitro da Cattaro,
Vincenzo Grillovich, Giudice Arbitro da Perasto,
Paolo Verona, Giudice Arbitro da Perzagno,
Vido Radonicich, Giudice Arbitro da Dobrota,
Natale Giuranovich Giudice Arb. da Scagliari,
Matteo Pettovich, Giudice Arb. da Mulla,
S. Gliubissa Giudice Arb. da Budva,
Deodato Matia Milatovich, da Stolivo,
Marko Gregović, od Paštrovića,
Joko Rucović, iz Mainah,
Niko Bosnić iz Paštrovića,
Crox ce di Kersto Stanissich, da Maini,
Crox ce di Voju Bojkovich da Zuppa,
Crox ce di Andrea Vucov Barbich, da Cartolle,
Crox ce di Giuro Mazzarak da Zuppa,
Crox ce di Risto Cetcovich, da Orahovaz,
Crox ce di Jovo Marcov Kapisoda da Pobori
Crox ce di Jovo Marovich, da Lustizza,
Crox ce di Vasso Nikov Angius, da Pastrovich,
Crox ce di Sutto Martinovich, da Brajch,
Crox ce di Andrea Lazzarovich, da Zuppa,
Crox ce di Tripo Bellanovich, da Teodo,
Crox ce di Filipo Tujcovich, da Zuppa,
Crox ce di Bello Calagiurgievich, da Pastrovich,
Crox ce di Stancko Lazzarovich, da Zuppa.

Po broju učesnika, a i po zastupljenosti svih mesta Boke viđimo da su odnosi među navedenim komunama bili došli u kritično stanje. Ovo potvrđuje i 60 sporova među kojima su se isticali sporovi za 24 ljudska života.

Iz ove Setence kao i ranijih, koje se čuvaju u hercegnovskom arhivu, vidi se da su sporovi među komunama, selima i ljudima bili uzrokovanii uplitanjem tuđina, ekonomskom bijedom i ljudskom prirodnom uopšte, rješavani primjenom običajnog prava. Ovakvo shvatanje pravde jedino je prisutno u radu ovih sudova. Kada se pročita i pročitava ova i druge setence osjeti se duša ovog našeg čovjeka koji ostaje uvijek vjeran sebi i zavičaju i pored svih nevolja koje ga snalaze.

Iz dokumentacije koju posjedujemo vidi se da su vlasti podržavale ove sudove dobrih ljudi, jer im je odgovaralo da ne dolazi do istrebljujućih situacija, da njeni podanici žive u relativnom miru, kako bi što spremniji bili kao stražari austrijske imperije.

Izgleda da je do saziva ovog suda došlo teško, jer iz prepiske novskog predsjednika zaključujemo da su Rišnjani ne samo prekršili zadatu riječ nekoliko puta, već da su odbijali svaki incident od sebe, izgovarajući se da su sve te sukobe izazvali Crnogorci. Više vlasti su odbile predlog Novljana da suđenju prisustvuju predstavnici iz Crne Gore, što znači da nisu prihvatile objašnjenja Rišnjana. Ali ipak, iz presude pod tačkom XIX vidi se da su stanovnici iz susjednih krajeva Crne Gore imali nekog udjela u ovim sporovima. Tako u ovoj tačci stoji »... a za glavu Mija Stanišića ostade pri Crnogorcima«.

Još nam jedan detalj govori o teškoćama sazivanja ovog suđenja. Tako u članu XLII Setence stoji: »Budući Rišnjani odrli Kapetan Špira Vojnovića, koji je hodio u Kotor, na zvanje Vlasti, da se mir Risnom začne, a to kao poslanik Novske Krajine...«.

U dokumentu od 29. oktobra 1848. g. govori se o sukobu između Kamenjana i Rišnjana i Rišnjana i Novljana i traži se da se sva roba koju su Kamenjani oteli Rišnjanim kao i roba koju su oteli Rišnjani Špiru Vojnoviću deponuje u Okružni ured u Kotoru do rješenja spora.

Sjutradan predsjednik novske opštine, Stanić, hitno traži da uz pomoć više vlasti i svih ostalih bokeških krajeva dođe do mira između Novljana i risanskog kraja i moli da Viša vlast naredi Rišnjanim da do rješenja spora budu suzdržani. U istom aktu pominje se kao mjesto sastanka Prčanj.

Da nijesu samo Rišnjani kršili zadatu riječ i ometaли održavanje suđenja, već su to radili i Novljani govori nam član XXXVIII Setence: »Budući našli da je Novska Komunitad prestupila vjeru koju su bili ufatili na Peraški otok svi poslanici Bokeski među Növiem i Risnom, od kojeg prestupljenija proizide veliko zlo...« (OH 827/48, OH 856/48, OH 866/48).

Do gore pomenutog sastanka došlo je u Prčanju 23. novembra iste godine i do 30. novembra zasjeda sud dobrih ljudi koji rješava sve delikte i sporove nastale između dviju bokeških komuna. Donešeno je oko 60 presuda — od ubistva preko krađa do uvreda časti.

Sve su presude veoma interesantne ne samo zbog načina rješavanja sporova, presuđenih kazni, shvatanja pravde, postupka dolaženja do istine, već i zbog stila i jezika kojim su pisane. To je čist narodni jezik za koji se godinama borio Vuk Karadžić da postane jezik i učenih ljudi. Zbog opširnosti Setence donijećemo samo njen zaglavlj, iza kojega slijedi 58 »artikla« (tačke, člana).

»Setenca u Prčanju 23. Noemrija ljeta 1848.

Budući da su se od nekoliko vremena pojavila mnoga zla i nemiri, Među žiteljima obšćestva Novskoga, Risanskoga, i pridruženi kraeva, Tako da su danom 4 ovoga mjeseca ugovorili u Kotoru Pred

starijom vlasti i sredstvom ovdje priključenoga kompromesa; Sve svoje raspre izajmne pravde na rasuđenje narodnog suda predstaviti; dalje pod pisani poslanici, Bokeski, kao Bratski pogodnici i Kmetovi, »Sabraše se danas u Prčanjskoj Varoši; Gdje prizvaše pred sobom ob strane redom Seockim i čuvši različne nihove razloge, što ustvene, što pismene, i prizivajući pomoć od Višnjega Tvorca od koega samo proizlazi svaki pravi sud; Osudiše naredniem nepokolebimo zaključiše«.

Za koji vremenski period su nastali delikti koji su ovom Setencom riješeni nije moguće tačno utvrditi. U zagлавljku Setence stoji: »... budući da se od nekoliko vremena pojavila mnoga zla i nemiri...« — da li ti sukobi potiču iz 1847. godine ili još i ranije, da li se pod tim »od nekoliko vremena« misli na proteklih deset mjeseci te 1848. g. to se ne može zaključiti. Isto tako ni u jednoj presudi iz ove Setence ne navodi se kada je spor izbio. To se preciznije ne može ni utvrditi.

Na osnovu same Setence ne možemo utvrditi ni kako je tekao čitav proces suđenja. Na osnovu ranijih setenci i drugih dokumenata može se ipak zaključiti da je ovaj postupak bio sličan ranijim, kada su se riješavali pojedinačni slučajevi. Međutim, nijesmo naišli da jedno sudsko vijeće tako širokog sastava osam dana rješava ovoliki broj sporova. Ranija praksa je bila da se sud dobrih ljudi saštajao za svaki konkretni slučaj posebno.

Svakom zasjedanju suda dobrih ljudi prethodilo je sačinjavanje »kompromesa« (pismeni ugovor), naravno uz predhodni pristanak stranaka da spor rješava sud dobrih ljudi. Ugovor je sačinjavan pred višom vlasti ili ga je ona kasnije odobravala. Pored toga, ugovor je morao sadržavati imena stranaka, broj i sastav sudskog vijeća. Broj članova sudskog vijeća obično je bio paran, vrlo rijetko neparan. O mjestu i datumu zasjedanja odlučivalo je izabrano sudsko vijeće.

U ovom našem slučaju postupak je bio isti, jer u zaglavljku stoji: »Tako da su danom 4 ovoga mjeseca, ugovorili u Kotoru Pred stariom vlasti i sredstvom ovdje priključenoga kompromesa...«.

Ovaj kompromes, o kome je riječ, ne posjedujemo.

U čitavom postupku pred sudom nije vođen nikakav zapisnik ili kakva druga zvanična bilješka, pa zato taj postupak ne možemo pratiti, osim na osnovu nekih oskudnih podataka koji se provlače kroz Setencu kao i kroz formulaciju nekih presuda.

Po salušanju stranaka sud je pristupio i dokaznom postupku i saslušanju svjedoka što zaključujemo i na osnovu presuđene globe Novljanima što su doveli na Prčanj neke turske podanike kao svjedoke.

Iz Setence ne možemo zaključiti da li se prilikom donošenja presude sud povlačio na vijećanje ili je vijećao javno, uz prisustvo

stranaka i svjedoka. Zna se jedino da su ovakvi sudovi donosili presude »jednoglasno«, a ne većinom glasova. (Dr Đorđe Milović — Priplog proučavanju krivičnih sudova dobrih ljudi u komunitadi Topaljskoj (Mletački period), Cetinje 1959.).

Ako uzmemu u obzir da je osnovni zadatak ovih sudova likvidiranje spora i uspostavljanje mira među zavađenima, a ne kažnjavanje krvica onda nam neće izgledati neobične presude koje postaju izvršne tek ukoliko se određeni ljudi ne mogu zakleti da je okriviljeni nevin. Ovi sudovi su nalazili da će svoju pomiriteljnu ulogu najbolje i najsigurnije ispuniti primjenom običajnovjerskih institucija: zakletve, kumstva i pobratimstva.

I u ovoj Setenci izrečena kazna postaje izvršna u većini slučajeva tek ukoliko se ne mogu okriviljeni ili viđeniji ljudi ili knezovi u ime svojih seljana zakleti da okriviljeni nijesu krivi. Sud je određivao ili ostavljao na volju oštećenoj stranci da izabere ljudе po svom izboru koji će zakletvom okriviljenoga opravdati. Ne možemo zaključiti šta je bilo odlučujuće prilikom izbora zakletnika. To sigurno nije težina delikta, što se vidi iz primjera koje navodimo. Za ubistvo Novaka Kujačića treba da se »opravda kletvom od šest ljudi Andrija Vučurović da nije on ni njegova braća uzročnici smrti Novakovoje«. U tačci XII piše: »Osudismo da se zakunu Krivošijana 24 po izboru Poznanovića da Milan Radojičić nije ubio Rista Poznanovića...«. Tačka XIII »...da se šest Ubjana zakunu Saviću naizbor ovoga da nije Andrija Markov Lakonić ubio Mija Savića i ranio njegovu ženu ni Jova Popovića ni Đordjinu ženu ni njegova momka...« dok u tački XV stoji »da se zakunu 24 Krivošijanina da Lazar Vodovar nije ubio Đuricu Brajovića«. U tačci XXVII dosuđuje se »da se zakunu 24 Mokrinjanina koje će Krivošijani odarbiti da nijesu načalnici smrti Đura i Jova Špice...«. Iz napred navedenih slučajeva vidimo da se određuje 6 i 24 zakletnika, a isto tako da ih bira oštećena stranka ili određuje sud. Najvjerovaljnije da je sud po svom nahođenju i ubjeđenju poslije saslušanja donosio odluku da sama stranka bira zakletnika ili da ih on određuje. Međutim, sud je uvijek određivao broj zakletnika.

Interesantno je da se zakletvom rješavaju i najzamršeniji slučajevi, jer se krivo zaklinjanje smatralo jednim od najvećih delikata. Mnogo se polagalo na to ko zakletvu polaže, te otuda biranje određenih ljudi za polaganje zakletve.

Kazne su bile mahom ujednačene. Izgleda da motivi izvršenja djela nijesu mnogo uzimani u obzir nego je najvažnije bilo izvršiti pomirenje među strankama.

Ubistvo je kažnjavano sa 80 cekina. Treba naglasiti da se ovo odnosi samo na ubistvo muškarca dok se za ubistvo žene kažnjavalo sa 40 cekina »Ako li se ne zakleše da plate isti Lakičeviću glavu su cekina 80, a za ranu 40 cekina...« »Nadosmo da se prebiju glave Sa-

va i Niku Vuksanova iz Kuta za glave Bogdana Odalovića i Đura Petronića iz Krivošija i osudismo Glavu Elene Vuksanove cekina 40. Čiste i ranu Andre Vuksanove cekina 20...« Ovi primjeri potvrđuju našu gornju tvrdnju. Interesantno je da je kazna za ranjavanje iznosila polovinu ljudskog života tj. za muškarca 40, a za ženu 20 cekina. No ovdje imamo nekih izuzetaka. Tako na jednom mjestu stoji »Osudismo rane Sima Ristića i Četka Kokota iz Krivošija, svaku po 20 cekina...« ili »ranjenima četiri, svakome po 20 cekina«. Iz gore navedenog primjera, a takvih još ima, vidi se da je primjenjivano i pravo odmazde »justalionis« tj. prebijanje glave za glavu, pa i rane za ranu.

Iz nekoliko primjera presuda vidimo da se prihvata kolektivna odgovornost. Tako »Da se zakunu 24 Mokrinjanina koeđe Krivošijani odabradi da nie su načalnici smrti Đura i Jova Špice akoli se ne zakleše da plate dvije glave, svaku po 80 cekina...« ili drugi primjer »Da se zakunu 24 Krivošijanina ili da ga plate su 80 cekina Glavu Krsta Vukovića«.

Iz svih navedenih primjera zaključujemo da je svaki slučaj detaljno ispitati, da su vjerovatno posjedovali i liječnička uvjerenja pa su na osnovu njih ili na osnovu tvrđenja svjedoka o dužini trajanja liječenja dolazili do zaključka o težini tjelesne povrede, kada se radilo o ranjavanju.

Po broju presuda na prvom mjestu su one koje se odnose na »deraćine i lupeštine« (krađe). Krađe se prije svega stoka, zatim oružje i druga roba. S obzirom da je ovakvih presuda dosta na vešćemo samo najinteresantnije slučajeve. Tako naprimjer pod tačkom XVIII presuđuje se »da sin Đura Petronića prizove u svoju kuću Jova Tripkovića i da mu iznese na sto 20 talira za vola i konja što mu je otac ukrao i da uzme po svojoj česti«. Ova presuda je vrlo interesantna zbog toga što se uzima »po svojoj česti«, iako je tačkom LV ove Setence tačno određena cijena stoke, pa se na osnovu nje donose presude. Tako »osudismo da za pokrađe od kojih se žale Topljani na Krivošijane imaju se zaleti oni ljudi na kose žale Topljani, ako se tako ne opravdaše da imaju platiti mjerom na P. LV«. Također je interesantna presuda pod tačkom XXXV: »Da se zakunu Svi Glavari Krivošijski i Ledenički da se pri njihovim seljanima nenahodi ništa robe ukradene na Obalicu, Ako li se nezakleše da vrate onoliko koliko nemogoše dušom poteći«. U ovim navedenim slučajevima kazna nije tačno određena nego se formuliše »da uzme po svojoj česti« ili »koliko nemogoše dušom poteći«. U drugom slučaju se čak i ne zna kome je roba oteta, o kakvoj se vrsti robe radi i kome se ima vratiti. Pod izrazom »dušom poteći« smatramo da se misli koliko se može podići tereta, a može značiti i vrijednost (i danas se čuje izraz »koliko si ovoga mjeseca potego« — misli se na mjesecnu zaradu). Sličan je slučaj i kad se ostavlja na slobodnu

ocjenu oštećenoj stranci da traži odštetu. Tako »Da se zakunu... Nikoli Milovu da nie pokrao Vicka Smeću ni ranio Krsta Popovića ili da plati njemu što uzište«.

Pored već navedenih presuda interesantne su i one zbog prekršene riječi i uvrede časti. Pošto su Novljani prekršili ugovor sklopljen sa Rišnjanim pa iz toga »proizide veliko zlo, osudismo da Novljani plate Globu 80 cekina kao mrtvu glavu koja će se suma uput potrošiti za Građu Ednoga mosta u Prčanjskoj Varoši desmo se okupili i svaki lјucki poredak imali razumijući da ovu Globu ulazi što su Novljani prijetili Rišnjanim na Bjelski stanak i što su doveli na Prčanj bez našega ni Starije Vlasti neke Turske podanike koisu SKrivošijanim u krvi«. Isto tako tačka L: »Osudismo da Krivošijani, ubljeni i Ledeničani plate globu cekina 40 sto su prestupili vjeru od prčanja i da ovu sumu G. Podestat Novski razdjeli kuickoj sirotini«.

Navodimo jednu presudu zbog uvrede časti. Tako »Budući da su Novljani uvredili čest Jova Đurova Ivanovića na mećući na njega da je vojsku na kruševice na veo, i budući mi našli ovoga mlađića čista osuđuemo da mu Knez Kruševički su Šest Starješina pita pred nama proštenje idaga rečeni Knez zove na Prvo kumstvo«.

Vrijedna je pomena i presuda pod tačkom XLVII »Da se zakunu Evto Vuković, Drago Šerović i Risto Moškovit da e pop Ilija Zloković udario pesnicom Evta Gaitazovića pak damu da 4 cekina«.

Ovaj sud dobrih ljudi rješava i sporove nastale među predsjednicima dviju opština u vezi njihovog rada i odnosa prema višoj vlasti. »Budući da e Novskij Podestat Stanić, predao Novskome Pretoru Knjigu Kojumue pisao Risanskij Podestat Iveliću za pomiriti Vuksane s Krivošijanim i budući kroz to da E G. Ivelić bio od Strane Starie vlasti vrlo izobličen Osuđujemo da G. Stanić Pita Iveliću Proštenje što e zloupotrebio privatno njegovo pismo«.

Izdvaja se presuda pod brojem XLIV: »da ostae mjesto G. Mihailu Iveliću ostraživati krvnike svoe sestre Kate«. U ovom slučaju vjerovatno sud nije mogao pronaći krivce, a došao je do zaklučka da je bolje dozvoliti Iveliću da dalje traga za ubicom, kako ne bi došlo do novih ubistava zbog neosvećene sestre.

Iz svih navedenih primjera vidimo raznovrsnost sporova, presuda i njihovih formulacija. Ovoj raznovrsnosti dodajemo i presudu pod brojem XLVI: »da e bolanča petra Markova Čelovića bila u novome u zeta zaštoe bila kriva«. Ovo znači da je nastao spor zbog neispravne vase.

Pored novčanih kazni vidno mjesto zauzimaju presude koje u sebi takoreći ne sadrže pravu kaznu, već su mjere koje se izriču u namjeri da stvore trajniji mir i prijateljstvo ubuduće među zavadenima. To su presude o sklapanju kumstva i pobratimstva, te dvije

najčvršće veze među ljudima često puta čvršće i od krvnih veza. Takav primjer imamo u pomenutom sporu između Rišnjana i kaptana Špira Voinovića čija presuda glasi: »...osudilismo da ga Rišnjani dočekaju u kuću su 48 Starješinah Novskih da mu dadu 6 kumstva i 12 pobratimstva...« ili »da Marko Manoilović primi na kršteno kumstvo Jova Petkovića«. Tačkom XLIII donosi se presuda: »Da se zakunu Glavar Bjelski Aleksi Čeloviću da ga nie ni edan Bieljanin tražio u Biti u Malovića kuću. Ako li se ne zakle da ga čeka samo trećega na čast i pobratimstvo.«

Poslijednje četiri tačke Setence ne sadrže presude. Navećemo ih u cijelosti:

»LV Plaćaće se zaimne lupeštine za koesu ne zakunu nasočoni ljudi Vo taliera 8 krava 4 brav fiorin i 20 kraicera, vepar 2 taliera, june 3.

LVI Ovase SEtenca ima izveršiti Čitava do poklada ako lise neizverši, biće misao cijelog okružija dati pomoć Starijoj Vlasti protiv onoga koi ne ispuni zakonu pomoć oblegaese Svakij poslanik za svoju komunitad.

LVII Osudismo da Komu drago od ove dve Strane Novska ili Risanska prestupi ovaj mir ima platiti globe Taljera 200. Tako isto da se nejma unaprired nikakve naplate iziskivati za Glave i rane koe poginu za Krađu.

LVIII Unajposlje osudismo za Naše Karote i trud i dangube taliera 300. Koeće obje strane ponapoli iz miriti«.

Ovdje treba obratiti pažnju na prvu i treću citiranu tačku. U prvoj se donosi cjenovnik po kome se presuđivalo i koji je morao biti utvrđen prije početka suđenja što se da zaključiti iz presuda koje se pozivaju na ovu tačku.

Drugi dio treće tačke ustvari je odluka kojom se određuje da ukoliko neko bude ranjen ili pogine ubuduće tj. poslije zasjedanja ovog suda, prilikom krađe, nema pravo tužbi ni traženja (iziskivanja) otštete.

Ostale tačke utvrđuju rok izvršenja Setence, globu u slučaju prekršenja mira i sudski troškovnik.

Interesantno je da se u slučaju neizvršenja Setence ne dosuđuje kazna, već se čitavo sudsko vijeće obavezuje (oblegaese Svakij poslanik za svoju komunitad) da pruži pomoć višoj vlasti za izvršenje Setence. Iz ranije prakse sudova dobrih ljudi zaključuje se da nije dolazilo do situacija neizvršenja presude tj. do obraćanja višoj vlasti koja je ustvari samo mogla biti tudiinska. Iz akta od 1. februara 1849. g. vidi se da je ova Setenca u potpunosti izvršena i da i ovog puta nije došlo do obraćanja višoj vlasti.

Po broju razmatranih slučajeva, donešenih presuda i trajanju suđenja možemo konstatovati da je rad ovoga narodnoga suda bio vrlo intenzivan. Njegovo zasjedanje traje osam dana sa prosječno sedam rješavanih sporova dnevno. Svim sporovima je poklanjana potrebna pažnja. Ovdje treba primijetiti da se tu radilo o deliktima koji su bili uobičajeni i inače poznati kako široj javnosti tako sigurno i samom sudskom vijeću, kao što su krađe stoke, prelazak seoskih i komunskih granica sa stokom radi ispaše i sličnih prestupa koji opet dovode do ubistava i ranjavanja, pa ih je bilo lakše i brže presuđivati.

Smatramo da je ova Setenca iz novembra 1848. g. značajna za ovaj kraj. U njenom donošenju su učestvovali predstavnici iz svih krajeva Boke, osim zavađenih komuna, koji na kraju uspijevaju riješiti ove sukobe koji su remetili dobre odnose između novske i rijsanske komune. Ovim Setenca uspostavlja mir među stanovnicima ova dva kraja koji u tom periodu ima oko 10.000 stanovnika. Zbog svega ovoga Setenca zасlužuje određenu pažnju.